

Effekter av sammanslagning samhällsbyggnadsnämnden

Tidaholms kommun

Maj 2020 – Revsul Dedic och Jimmy Lindberg

Innehåll

Innehåll	1
Sammanfattning	2
1. Inledning	4
2. Granskningsresultat	6
Bilagor	14

Sammanfattning

Deloitte AB har av de förtroendevalda revisorerna i Tidaholm kommun fått uppdraget att genomföra en granskning effekter av organisationsförändring till följd av sammanslagning av miljö- och byggnämnden och tekniska nämnden.

Revisionsfråga

Har inrättandet av samhällsbyggnadsnämnden skett på ett ändamålsenligt sätt?

Svar på revisionsfråga

Vår sammanfattande bedömning är att samhällsbyggnadsnämnden till stor del har inrättat den nya nämnden på ett ändamålsenligt sätt.

Iakttagelser

- Upplevelsen från både de intervjuade och de svarande i webbenkäten är att det inte funnits något tydligt syfte och mål med sammanslagningen. Exempelvis, svarar 54 % i webbenkäten att de inte fått tillräcklig information om syfte och mål inför sammanslagning.
- I utredningen som ligger till grund för beslut om sammanslagning framkommer inga givna effekter av en sammanslagning. De effekter som lyft fram benämns endast som att de är tänkbara att uppstå.
- Den nya nämnden har tillsammans med jävsnämnden samma antal ledamöter som tidigare, 14 stycken. Förändringen har därför endast inneburit en liten ekonomisk effekt på utbetalt arvode till politiker.
- I riskbedömningen som gjorts inför sammanslagningen saknas bedömning av risker för hur kunderna påverkas av sammanslagningen.

- Beslutsvägarna är kortare i den nya nämnden då ärenden som tidigare remitterats till två nämnder numer behandlas av en.
- Det är svårt att bedöma om sammanslagningen sker på ett ändamålsenligt sätt då det saknas en tydligt beslutad genomförandeplan.
- Organisationens nya struktur bestäms till största del av förvaltningschef och tjänstemän.
- Resultatet för 2019 är ett överskott på 500 tkr. Det går inte med säkerhet att säga att detta beror på effekter av sammanslagningen då andra faktorer kan ha påverkat årets resultat.
- Av offentliga protokoll kan man inte utläsa att nämnden utvärderat effekterna av sammanslagningen.
- Medarbetarna upplever att effektivitet, kvalitet och arbetsmiljö ej blivit väsentligt bättre.

Rekommendationer

Samhällsbyggnadsnämnden rekommenderas att:

- bli mer involverad, delaktig och drivande i det återstående arbetet kring sammanslagningen.
- att utvärdera effekterna (arbetsmiljö, kvalitet och kostnad) av sammanslagningen och vidta åtgärder om förväntat resultat inte uppnås.
- att vid nya/kommande väsentliga förändringar inkl. omorganisationer bättre förankra syftet och mål med förändringen med de som berörs av detta samt i större utsträckning beakta hur kunder/brukare påverkas.

Kommunstyrelsen rekommenderas att:

- vid nya/kommande väsentliga organisationsförändringar av kommunens nämnder tydligare följa upp utfall av implementering och utvärdera effekterna av organisationsförändringen.

Jönköping den 27 april 2020.

DELOITTE AB

Revsul Dedic

Projektledare

Jimmy Lindberg

Verksamhetskonsult

1. Inledning

Bakgrund

Den politiska- och därmed även förvaltningsorganisationen i Tidaholms kommun förändrades efter valet 2018. Tekniska nämnden och miljö- och byggnadsnämnden slogs ihop till samhällsbyggnadsnämnden. Samtidigt inrättades en jävsnämnd under kommunfullmäktige. Den nya organisationen gäller från den 1 januari 2019.

Syftet med organisationsförändringen är att åstadkomma en effektivare nämndverksamhet genom bättre samarbete, samordning och styrning. Utöver detta medför sammanslagningen färre ledamöter och därmed lägre kostnader för arvode, reseersättning och förlorad arbetsinkomst.

Av samhällsbyggnadsnämndens sammanträdesprotokoll under perioden januari – december 2019 går inte utläsa om sammanslagningen har behandlats.

De förtroendevalda revisorerna i Tidaholms kommun har med hänsyn till ovanstående bedömt det angeläget att granska om fullmäktiges beslut om nämndsammanslagning har medfört de önskade effekterna.

Syfte och avgränsning

Granskningens syfte är att granska effekter av sammanslagningen av tekniska nämnden och miljö- och byggnadsnämnden till en ny samhällsbyggnadsnämnd. Granskningen har begränsats till samhällsbyggnadsnämnden.

Revisionsfråga

Har inrättandet av samhällsbyggnadsnämnden skett på ett ändamålsenligt sätt?

Underliggande frågeställningar

- Finns konkreta mål för sammanslagningen? Finns mått för att mäta måluppfyllelse?
- Har sammanslagningen föregåtts av ändamålsenlig planering, tex risk- och konsekvensanalys, genomförandeplan, etc.?
- Sker sammanslagningen på ett strukturerad och ändamålsenligt sätt?
- I vilken utsträckning följs/utvärderas effekterna av sammanslagningen?
- I vilken utsträckning redovisar nämnden för kommunfullmäktige status och effekter av sammanslagningen?

Metod och granskningsinriktning

Granskningen har genomförts genom *dokumentstudier, statistiska analyser, webbenkät till förvaltningens medarbetare* samt genom intervjuer med följande befattningshavare:

- Samhällsbyggnadsnämndens presidium
- Förvaltningschef
- Enhetschef hållbarhet
- Fastighetsförvaltare
- Utvecklingsledare.

Webbenkät

För att få indikationer på hur medarbetare i den nya organisationen upplever sammanslagningen har en webbaserad enkät. Enkätens frågor har berört vilka konkreta effekter kopplade till kvalitet, arbetsmiljö och effektivitet som kan noteras ett år efter sammanslagningen. Frågorna är ställda som påståenden där den svarande ombeds ta ställning till hur väl ett påstående stämmer med deras upplevelse/uppfattning med 1 - 6, där 1= stämmer mycket dåligt och 6 = stämmer mycket bra.

Utöver att ta ställning till resp. påståenden, hade deltagare möjlighet att lämna in egna kommentarer och förtydliganden. Webbenkäten har skickats ut till 29 chefer och medarbetare inom samhällsbyggnadsförvaltningen. Totalt har 26 (89 %) personer besvarat enkäten (7 chefer, 17 medarbetare och 2 med okänd befattning). Av de som svarat på enkäten har 11 tidigare arbetat inom tekniska förvaltningen och 12 inom miljö- och byggförvaltningen. Två medarbetare är nyanställda och har anställts efter sammanslagningen och en har okänd bakgrund.

Relevanta frågeställningar med svaren redovisas tillsammans med övriga fakta, information och iakttagelser under relevant avsnitt i rapporten.

Sammanställning av enkätsvar och deltagarnas kommentarer finns i Bilaga 1.

Granskningen har delats in i följande sju faser:

- Planering av intervjuer.
- Samla fakta/underlag genom intervjuer, webbenkät och dokumentgranskning.
- Genomgång, sammanställning och analys av insamlat material. Vid behov komplettering med mer material.
- Framtagning av viktiga iakttagelser och rekommendationer samt svar på revisionsfråga.

- Rapportskrivning inkl. sakavstämning.
- Presentation av granskning till revisorer.
- Godkänd rapport skickas till berörda nämnder och revisorer.

Kvalitetssäkring

Kvalitetssäkring har skett genom Deloitte's interna kvalitetssäkringssystem. Rapporten har även kvalitetssäkrats av de intervjuade personerna.

2. Granskningsresultat

Utifrån genomförda intervjuer och granskat material har en övergripande beskrivning av effekter av sammanslagningen gjorts nedan. De iakttagelser som framkommit till följd av intervjuer och dokumentstudier redogörs under den rubrik som ansetts mest lämplig.

Finns konkreta mål för sammanslagningen? Finns mått för att mäta målpåfyllelse?

I tjänsteskrivelse (Ärendenummer: 2017/236) "Utredning - Gemensam samhällsbyggnadsnämnd i Tidaholms kommun" som låg till grund för det politiska beslutet om sammanslagningen redogörs för syftet och effekterna för en gemensam samhällsbyggnadsnämnd. Syftet att genomföra en sammanslagning till en nämnd var att åstadkomma en effektivare nämndverksamhet genom bättre samarbete, samordning och styrning. Följande potentiella effekter anges:

- **Effektivare ärendeprocess** - Om förvaltningarna läggs samman bör samarbete enligt utredningen mellan enheter därunder underlättas, exempelvis säljs kommunal mark av tekniska nämnden medan bygglovet hanteras av miljö- och byggnadsnämnden. Även frågor kring infrastruktur och trafik samt miljö- och klimat där arbetsuppgifterna finns mellan nämnderna kommer bli lättare att hantera.
- **Högre likformighet** – Då ärendena som tex bygglov och miljötillsyn kommer att hanteras av färre personer och på ett liknande sätt bör likheter och likformigheten inom kommunen bibehållas.
- **En istället för två myndigheter** - De olika nämnderna i kommunen är enskilda myndigheter. Mellan olika myndigheter föreligger sekretess i normalfallet. Vid en sammanslagning skulle den sekretessen undvikas då det är blir en myndighet.

- **Ekonomiska besparingar** - Sammanslagningen skulle även medföra färre nämndsledamöter och därmed lägre kostnader för arvode, reseersättning och förlorad arbetsinkomst.

I våra intervjuer framkommer att kännedomen om det finns tydliga och konkreta mål med sammanslagningen är låg. De svarande tror inte att det i första hand har handlat om att förbättra ekonomin. De lyfter istället samarbetsvinster som ett eventuellt mål där de tidigare förvaltningarna nu naturligt kan träffas och bli effektivare i sitt arbete ur ett samlat samhällsbyggnadsperspektiv.

På påståendet "Jag upplever att jag har fått tillräckligt med information om syftet och målet med sammanslagningen?" svarade de 26 deltagande chefer/medarbetare enligt följande.

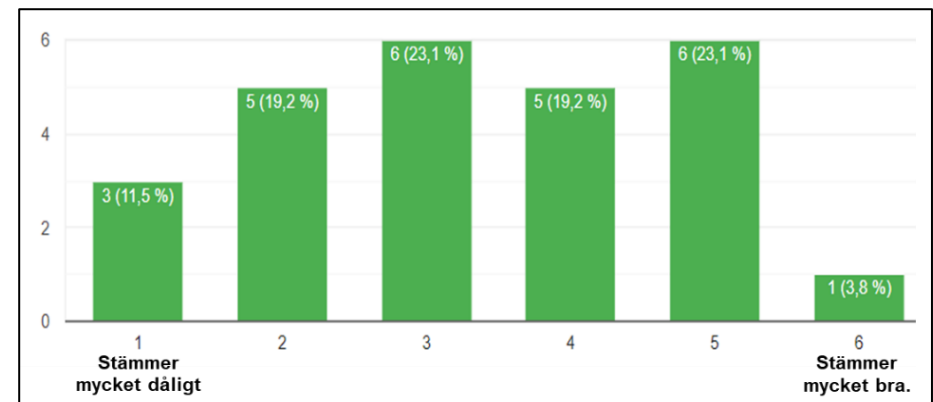

Bild 1: Information om syfte och mål

Av enkäten framgår att:

- 14 av 26 (54 %) svarande upplever att de inte fått tillräckligt med information (svaret med 1,2 eller 3) om syftet och målet med sammanslagningen.
- Av dessa har 1 chef och 7 medarbetare arbetat inom miljö- och byggnadsförvaltningen innan sammanslagningen. De övriga 6 (2 chefer, 2 medarbetare och 2 ej angiven befattning) har tidigare arbetat inom tekniska förvaltningen.
- Drygt 17 % av de svarande som tidigare arbetat inom miljö- och byggnadsförvaltningen upplever att de har fått tillräckligt med information (svaret med 5 eller 6) om syfte och mål med sammanslagningen. Motsvarande siffra för de som tidigare arbetat inom tekniska förvaltningen är 27 %,
- Drygt 50 % av de svarande som tidigare arbetat inom miljö- och byggnadsförvaltningen och drygt 91 % inom tekniska anger att de har haft ett personligt samtal om deras roll med närmsta chef inför och efter sammanslagning.

Bedömning

Utifrån våra intervjuer kan vi se att de svarande har haft svårt att svara på vilka konkreta mål som funnits med sammanslagningen. Ingen av de svarande kan tydligt peka på varför sammanslagningen har skett. Vi kan dock se att de tänkbara mål de lyfter stämmer överens med de tänkbara effekter som lyfts i utredningen.

Vi kan även se att det endast är en fjärdedel av de svarande som upplever att de har fått tillräcklig information om syftet och målet med sammanslagningen.

En osäkerhet i vad syfte och mål är med sammanslagningen skulle kunna vara ett riskmoment och skapa oro inför organisationsförändringen. En upplevelse är alltid subjektiv och skiljer sig mellan individer men de samlade svaren visar en eventuell informations- och tydlighetsbrist ut i verksamheten inför införandet av den nya organisationen.

Har sammanslagningen föregåtts av ändamålsenlig planering, tex risk- och konsekvensanalys, genomförandeplan, etc.?

Av offentliga protokoll framgår att ärendet om sammanslagning pågått sedan 2016 då ett uppdrag gavs att utreda effekter av en sammanslagning. Ärendet har i slutet av 2017 återremitterats till kommunstyrelsen inför beslut i kommunfullmäktige. En utredning kring om det ska bli ett utskott under kommunstyrelsen eller en egen nämnd ska då genomföras innan beslut fattas.

En utredning har utförts och daterats till 20 september 2018.

En riskbedömning har genomförts 8 maj 2018 där kommundirektör, fackliga organisationer och personalavdelning deltagit. Analys har skett kring de ändringar som skulle genomföras och vilka medarbetare som berördes. Det kopplades till eventuella risker och hur allvarliga dessa kunde bli. Identifierade risker var följande:

- Nuvarande förvaltningschefer kommer inte kunna erbjudas en chefsbefattning vilket kan innebära att de erbjuds andra tjänster i kommunen.
- Organisationsförändringen innebär en minskning av ledarresurserna på förvaltningschefsnivå.
- En jävsförvaltning skapas förslagsvis bestående av kansliets personal – en bedömning kring arbetsbelastning behöver göras.
- Andra funktioner som kvalitetsstrateg och ekonomer blir indirekt berörda då förändringar i ekonomisystem och Stratsys behöver göras.

Av de identifierade riskerna är det endast arbetsbrist som klassats som något annat än mindre allvarligt. Under hela processen för sammanslagning skulle en kontinuerlig dialog hållas med berörda förvaltningschefer och en bedömning av arbetsbelastningen behövde genomföras.

Vid intervjuer med tidigare chefer framkommer att dialog har hållits med chefer under arbetet med organisationsförändringen.

Tidigare chef för Miljö- och byggnadsförvaltningen uppger att de genomfört en riskanalys för deras avdelning innan sammanslagningen. Där lyftes en del oro om vad som skulle hända i den nya organisationen. De flesta var dock positiva till förändringen. Vi kan, om än marginellt, se att det är medarbetarna från tidigare miljö- och

byggnadsförvaltningen som svarat lägst på upplevelsen av syfte och mål med sammanslagningen.

Bedömning

Utifrån det underlag vi tagit del av kan vi se att riskbedömningar har gjorts på olika nivåer inför sammanslagningen. Beslutet har. Kopplat till beslutet har det funnits en tidsplan som har följts.

Av genomförd riskbedömning kan vi däremot se att ingen bedömning är gjord kopplat till den nya nämndens verksamhet. Det finns ingen riskbedömning gjord utifrån den nya verksamhetens kvalitet effektivitet eller eventuell påverkan för nämndens kunder och intressenter. Vi bedömer att en sådan riskbedömning borde ha gjorts då både tekniska nämnden och miljö- och byggnadsnämnden har en omfattande kundkontakt i sitt dagliga arbete, vilket riskerar att påverkas om organisationsförändringen inte går som planerat.

Sker sammanslagningen på ett strukturerat och ändamålsenligt sätt?

Den 26 februari 2018 fattar kommunfullmäktige beslut om att en ny samhällsbyggnadsnämnd ska inrättas från och med 1 januari 2019. I beslutet finns ett antal underbeslut som kan tolkas som en genomförandeplan;

- Miljö- och byggnadsnämnden upphör 1 januari 2019.
- Tekniska nämnden upphör 1 januari 2019.
- En samhällsbyggnadsnämnd inrättas 1 januari 2019.
- En jävsnämnd under kommunfullmäktige inrättas 1 januari 2019.
- Uppdra åt kommunstyrelsen att ta fram förslag på styrdokument för styrning av de nya inrättningarna.
- Ge arvodesberedningen i uppdrag att utreda antal ledamöter i de nya nämnderna.

Av dessa beslut kan vi se att samtliga har uppfyllts enligt tidsplan. Nämnden håller sitt första konstituerande möte 3 januari 2019. De två tidigare nämnderna upphör med

avslutande möte i december 2018.

Under tid mellan beslut och nämnd är på plats har det enligt årsredovisning 2018 pågått ett arbete i kommunstyrelsen och på kansliavdelningen. De har tagit fram nya delegationsordningar, handläggningsrutiner och driftsättning av ett diarium. Att detta arbete pågått styrks även av våra intervjuer.

Vi har av det underlag vi har tagit del av inte sett att det funnits någon ytterligare genomförandeplan som vi har kunnat följa under 2019. Hanteringen av den nya organisationen har lämnats till ny förvaltningschef som påbörjade sitt arbete i början av 2019.

Från samhällsbyggnadsförvaltningen har vi tagit del av underlag som visar att de två tidigare organisationerna gått över i den nya organisationen under året. Den nya organisationen bedöms vara på plats och fungera som det är tänkt först under semestern 2020. Under årets gång har nämnden fortlöpande fått information hur arbetet mot ny organisation fortgår.

Förvaltningen har under 2019 genomfört en risk- och konsekvensanalys till följd av att två organisationer blivit en. Där har sex tänkbara risker identifierats som till stor del berör chefernas roller. Åtgärder har därefter kopplats till varje risk. Vid uppföljning i början av 2020 så är 6 av 10 åtgärder genomförda, 3 är påbörjade och 1 kvarstår.

Utöver en övergripande riskanalys har enhetscheferna enligt intervjuerna genomfört en risk- och konsekvensanalys för sina respektive enheter under 2019.

Uppfattningen vid intervjuerna är att det inte har funnits några större avvikelser som nämnden kan eller borde ha agerat på under den första tiden för sammanslagningen. Uppföljning till samhällsbyggnadsnämnden vad gäller arbetet inom organisationen från förvaltningens sida har skett löpande under året. Information har lämnats om var i arbetet med den nya organisationen man befinner sig i förhållande till tidsplan.

Bedömning

Vi kan utifrån det underlag vi tagit del av inte se att det funnits en tydlig plan för hur den nya organisationen ska se ut. Arbetet med att få den nya organisationen på plats har fortlöpt under 2019 men drivs främst av förvaltningschef och inte från politiskt håll.

Nämnden har tagit del av en löpande information men utifrån officiella protokoll framgår inte att de själva tagit initiativ till frågor. När en omorganisation av två nämnder, varav tekniska nämnden tillhör en av kommunens större nämnder, genomförs bedömer vi att en tydlighet i hur organisationen ska formars bör vara tydligt inför omorganisationen. Vi anser att det är svårt att bedöma om sammanslagningen har skett strukturerat och ändamålsenligt då en tydlig plan för detta saknas.

I vilken utsträckning följs/utvärderas effekterna av sammanslagningen?

Vi har tagit del av underlag som visar på de tidigare nämndernas utfall i förhållande till budget för åren 2016–2018 och jämfört detta med 2019 och utfall för samhällsbyggnadsnämnden, se bild 2.

Vi kan av grafen se att de tidigare nämnderna under 2018 haft ett totalt underskott. I årsredovisning för 2018 hänvisas underskottet till tekniska nämnden och ökade kostnader för snöröjning och fastighetsunderhåll. Det framgår också att 2018 är det enda av de jämförda åren som de två nämnderna inte har hållit sin budget vilket indikerar att 2018 varit ett speciellt år.

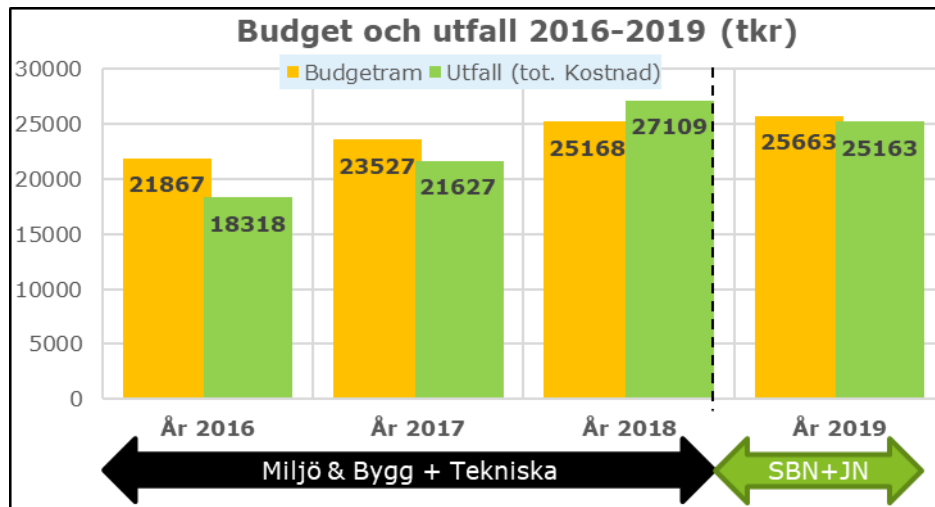

Bild 2: Budget och utfall (SBN=Samhällsbyggnadsnämnd, JN=Jävsnämnd)

2019 blev resultatet för den nya nämnden 500 tkr i överskott. Enligt uppgifter från verksamheten har den nya nämnden gått in i 2019 med en minskad budget på 1 mnkr och minskade intäkter på 800 tkr.

Verksamheten uppger att det inte går att bedöma den riktiga kostnadseffektiviteten av sammanslagningen än men menar att resultatet visar att man är på rätt väg i organisationen.

Av årsredovisningen från 2019 framgår att nämnden hänvisar till ett antal resultatpåverkande effekter under året. Bland annat gynnsam väderlek som minskat el- och uppvärmningskostnader, intäkter i form av skogsavverkning och hyror samt delårseffekter av personalkostnader inom administration.

Förvaltningschefen menar att organisationen under året arbetat med återhållsamhet och att det i starten av den nya organisationen varit mer fokus på pengarna än tidigare. Konkreta åtgärder som lyfts fram är bland annat att de minskat på vikarieanvändning inom tekniska områden och de har arbetat mer i projektform.

Vid intervjuer framkommer att den nya organisationen har en mindre tillgång till förvaltningsekonom än innan sammanslagningen. Ekonomen delas nu mellan två förvaltningar. Tidigare hade tekniska förvaltningen en egen ekonom. Upplevelsen är att detta har minskat möjligheten till ekonomisk uppföljning för enhetscheferna under året.

I samband med införande av samhällsbyggnadsnämnden beslutades att nämnden skulle ha 11 ledamöter. Då behov fanns för införande av en jävsnämnd tillkom 3 ytterligare ledamöter vilket ger samma antal ledamöter som innan sammanslagningen. Då jävsnämnden sammanträder mindre än en vanlig nämnd blir dock den faktiska ersättningen för möten lägre än tidigare.

Övriga upplevda effekter

Vid intervjuerna lyfts ytterligare ett antal effekter som uppnåtts under 2019. En tydlig förändring är nämndens hantering av ärenden. Tidigare har ärenden skickats till miljö- och byggnadsnämnden och tekniska nämnden för remisshantering. Vid dessa tillfällen har det framkommit olika svar på samma frågor vilket ibland inneburit att ärenden dragit ut på tiden. I och med att den nya nämnden kan hantera ärenden snabbare blir det också en snabbare väg att nå konsensus.

Även exploateringsfrågor och fastighetsfrågor lyfts som ett område vilket har blivit enklare att samordna när alla funktioner ligger inom samma förvaltning och ett redan fungerande samarbete mellan de tidigare förvaltningarna som har utvecklats och blivit bättre.

De intervjuade upplever att ansvarsfördelningen i den nya organisationen numer har börjat att sätta sig. Vissa svårigheter med gränsdragningar har förekommit i den nya organisationen men den samlade bilden från förvaltningen är att de gemensamt försöker arbeta bort detta.

Medarbetarnas uppfattning – resultat av enkäten

Nedan presenteras de svar från vår webbenkät som bedömts som intressanta i förhållande till syfte och mål med sammanslagningen.

På påståenden "Min sammanlagda bedömning är att sammanslagningen har inneburit att min verksamhet är effektivare?" svarade 26 deltagande chefer/medarbetare enligt följande.

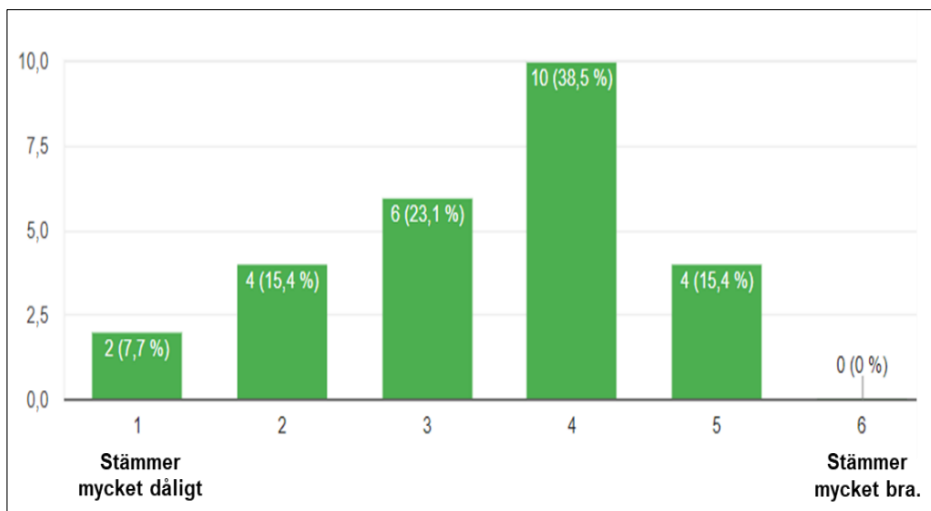

Bild 3: Effektivitet (Källa: Webbenkät)

På påståenden "Min sammanlagda bedömning är att sammanslagningen har inneburit högre kvalitet i de tjänster som min verksamhet producerar & levererar?" svarade de

26 deltagande chefer/medarbetare enligt följande.

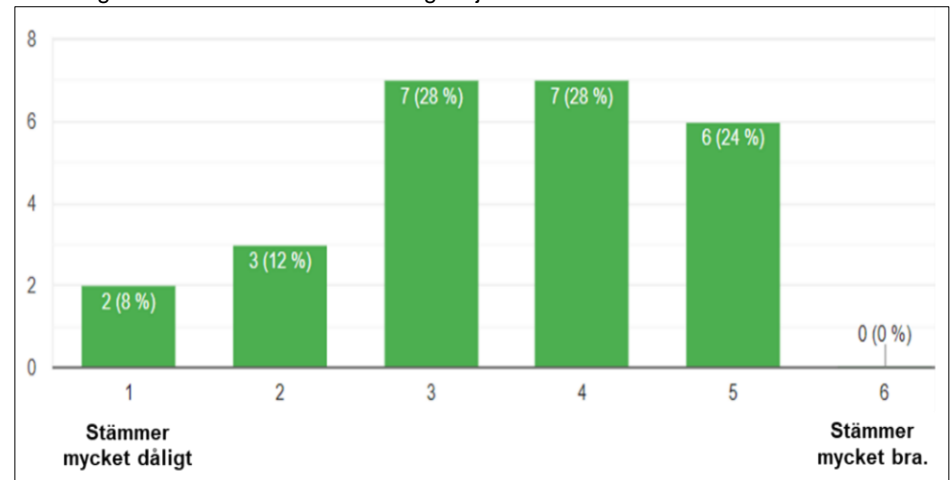

Bild 4: Kvalitet (Källa: Webbenkät)

Enligt enkäten upplever hälften (de som svarat 4 – 6) att verksamheten har blivit effektivare och den andra hälften bedömer att den inte har blivit det.

Motsvarande mönster kan vi se vad gäller upplevelsen av ökade kvalitet efter sammanslagningen.

Av enkäten framgår att:

- Medarbetare som är kopplad till tidigare miljö- och byggförvaltningen lämnar något lägre svar än de som är kopplade till gamla tekniska förvaltningen.
- Chefer upplever i högre grad att effektiviteteten och kvalitén har blivit bättre än medarbetare.

På påståenden "Jag upplever att strukturer för mitt arbete är tydligare i den nya organisationen?" svarade 26 deltagande chefer/medarbetare enligt följande.

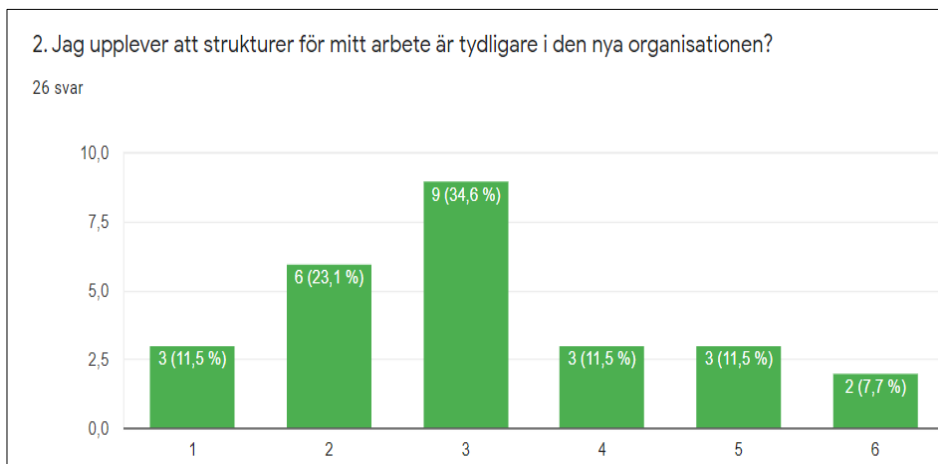

Bild 5: Struktur

Majoriteten av de svarande upplever alltså att strukturen inte har blivit bättre och 34 % svarar med 1 eller 2 vilket indikerar att de upplever en försämring i strukturen.

Av enkäten framgår att:

- Närmare 60 % av de som svarat 1, 2 eller 3 kommer från tidigare miljö- och byggnadsförvaltningen.
- Chefer upplever generellt strukturen tydligare än övriga medarbetare.
- Allra högst svarar de som är nyanställda och inte har en bakgrund i tidigare organisationer.

Personal, sjukfrånvaro och arbetsmiljö

Enligt årsredovisning för 2019 har samhällsbyggnadsförvaltningen 93,6 årsarbetare. Tidigare hade de båda förvaltningarna tillsammans 91 årsarbetare. Ökningen av antal årsarbetare beskrivs som en naturlig ökning till följd av ökad arbetsmängd.

Vid intervju med förvaltningschef framkommer dock att man minskat vikarier framförallt på tekniska sidan. På sikt är det även meningen att förändringen ska leda till viss effektivisering av tjänster då moment som idag dubbelarbetas kan minskas.

Under 2019 har sjukfrånvaron ökat något i den nya förvaltningen i förhållande till tidigare år. Förvaltningen har under året påbörjat ett systematiskt arbetsmiljöarbete (sam) som de på sikt hoppas kunna bidra till en minskning av sjuktalen. Det finns en person som leder arbetet på förvaltningen och träffar medarbetarna för bland annat diskussion och fysiska och psykosociala skyddsronder.

En redovisning av arbetet med arbetsmiljön ska göras till nämnden varje år och i mars 2020 är första gången detta genomförs. Upplevelsen från de intervjuade är att arbetsmiljöläget numer är lugnare och förvaltningen kan fokusera på ett mer förebyggande arbete.

På påståenden "Min sammanlagda bedömning är att sammanslagningen har inneburit bättre arbetsmiljö på min arbetsplats?" svarade 26 deltagande chefer/medarbetare enligt bild 6.

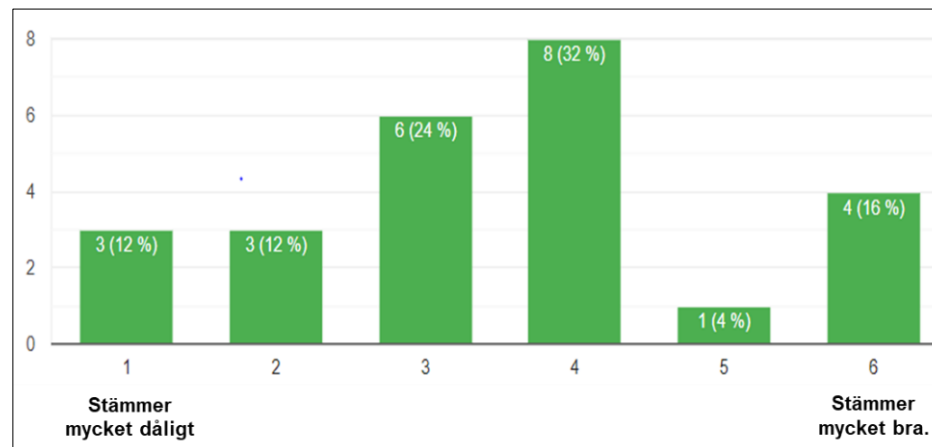

Bild 6: Arbetsmiljö

Svaret indikerar att ungefär hälften upplever en förbättring på arbetsmiljön efter sammanslagningen. Vi kan dock se det finns några som upplever att sammanslagningen inneburit en klar försämring. 58 % av dessa kommer från tidigare miljö- och byggnadsnämnden. Den gruppen tillhör även de som svarat 1 eller 2 i en högre utsträckning.

På påståenden "Jag trivs med mina nuvarande arbetsuppgifter?" svarade en klar majoritet av 26 deltagande chefer/medarbetare att de trivs med sina nuvarande arbetsuppgifter.

Ingen av de svarande har angivit 1–2 på denna fråga vilket indikerar att man generellt är nöjd med sitt nuvarande arbete och uppgifterna.

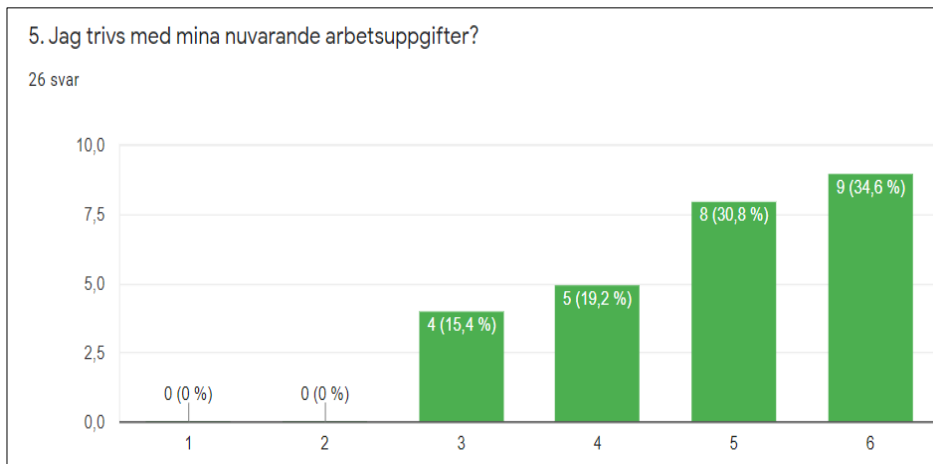

Bild 7: Trivsel

Bedömning

Utifrån de potentiella effekter som räknats upp inför sammanslagning, som vi har tolkat som mål, kan vi se att organisationsförändringen har uppnått delar av dessa.

Vi har tidigare noterat att det totala antalet ordinarie ledamöter i den nya organisationen är samma som innan sammanslagningen. Då 3 av ledamöterna ingår i jävsnämnden, vilken sammanträder en gång i kvartalet, blir effekten dock lägre avgifter för arvode och förlorad arbetsinkomst, vilket stämmer överens med syftet.

Samtliga intervjuade lyfter fram ett bättre samarbete och kortare beslutsvägar som en vinst vilket på sikt kan leda till ökade effektiviseringseffekter. I och med att remisser och sekretessärenden numer hanteras av en nämnd har ett av målen delvis uppnåtts. Vi kan se att utfallet för 2019 visar att nämnden gör ett litet överskott.

Utifrån årsredovisning och intervjuer kan vi se att det finns två olika förklaringar till

utfallet. Den ena officiella versionen hänvisar till ett antal gynnsamma faktorer under 2019 och försäljningar. Vid våra intervjuer framkommer dock att ett en del organisatoriska åtgärder har genomförts som kan ha påverkat resultatet.

Att bedöma kostnadseffektiviteten endast utifrån ett år och när organisationen är ny kan vara svårt men resultatet för 2019 indikerar att sammanslagningen inte har lett till svårigheter att hålla en budget i balans.

Utifrån vår enkät kan vi se att hälften (de som svarat 1 – 3) av de svarande inte tycker att organisationens effektivitet och kvalitet blivit bättre. Då organisationsförändringen varit en pågående process under 2019 är det svårt att uttala sig om den faktiska bilden men det indikerar ändå vad medarbetarna anser. Vi ser även att chefer tenderar att svara högre på dessa frågor vilket styrker de intervjuades tankar om att organisationen har slagit väl ut på ledningsnivå. De redovisade frågorna är ställda utifrån om det skett en förbättring mot tidigare och var upplevelsen hög redan innan kan det ha påverkat utfallet i svaren.

En ytterligare iakttagelse från vår genomförda enkät är endast hälften av de svarande upplever att arbetsmiljön är bättre och en majoritet av dessa kommer från tidigare miljö- och byggnadsnämndens organisation. Vi kan även se att det är från denna organisation det upplevs att informationen innan sammanslagningen varit för lite. En tänkbar förklaring kring de låga svaren kan alltså vara att man har svårt att se ett tydligt syfte och mål med sammanslagningen och därför upplevs inte arbetsmiljö bättre än tidigare.

En högre andel svarar däremot att de trivs med sina arbetsuppgifter. Av intervjuerna framgår att förvaltningen under 2019 har satt igång ett arbetsmiljöarbete som ska leda till förbättring, men de svar vi fått in indikerar att det finns arbete kvar att göra.

I vilken utsträckning redovisar nämnden för kommunfullmäktige status och effekter av sammanslagningen?

Kommunfullmäktige har beslutat i samband med antagande av "Strategisk plan och Budget 2019–2021" att samtliga nämnder ska ta fram en ekonomisk uppföljning till kommunstyrelsen efter februari, april och oktober månad. Utifrån officiella protokoll kan vi se att detta har skett till kommunstyrelsen och därefter kommunfullmäktige under 2019. Där framgår en aktuell status av samhällsbyggnadsnämndens arbete och

organisation i en kortfattad form och även sjukfrånvaro rapporteras. Fokus är dock på den ekonomiska uppföljningen, effekter av organisationsförändringen berörs inte.

Utöver det har vi inte, enligt de officiella protokollen, sett att information efterfrågats från kommunstyrelsen om sammanslagningen under 2019. De ärenden som informeras från samhällsbyggnadsnämnden och som går vidare till kommunfullmäktige handlar om tilldelningar och beslut om avgifter.

Samhällsbyggnadsnämndens presidium sitter med som ledamöter i kommunstyrelsen och de menar på att informella samtal har skett löpande under året. Behov av övriga uppföljningar har inte funnits i någon större omfattning då organisationsförändringen har löpt på tillfredsställande under året.

Bedömning

Utifrån officiella protokoll har vi inte sett att effekter och status av sammanslagningen har utvärderats av kommunstyrelsen och därför inte lyfts upp i kommunfullmäktige. Då det är fullmäktige som fattat beslut om sammanslagning bör kommunstyrelsen, via ansvaret i sin uppsiktsplikt, tydligare följa upp att organisationsförändringen följer fullmäktiges beslut.

Utifrån nämndens arbetsområden och storlek bedömer vi även att det bör finnas ett intresse i kommunen för att se hur sammanslagningen går och vilka effekter det leder till. Vi har av intervjuerna fått reda på att diskussioner förts i informella sammanhang. För möjligheter till uppföljning och transparens mot medborgarna bör dessa diskussioner formaliseras i offentliga protokoll.

Bilagor

Bilaga 1 – Webbenkät

Frågor i webbenkät

Jag upplever att jag har fått tillräckligt med information om syftet och målet med sammanslagningen?
Jag upplever att min roll och mina arbetsuppgifter i den nya organisationen är tydliga
Jag upplever att strukturer för mitt arbete är tydligare i den nya organisationen?
Jag upplever att jag har fått mer arbetsuppgifter i den nya organisationen?
Jag har fått nya arbetsuppgifter i den nya organisationen?
Jag trivs med mina nuvarande arbetsuppgifter?
Jag vet vad som förväntas av mig i mitt arbete.
De krav som ställs på mig i mitt arbete är rimliga.
Jag känner mig delaktig och kan påverka min arbetssituation.
Jag upplever att stämningen är bra på min arbetsplats?
Min arbetssituation är fri från stress som påverkar mig negativt.
På min arbetsplats ger vi varandra hjälp och stöd när det behövs.
På min arbetsplats är vi bra på att kommunicera och informera/uppdatera med varandra?
På min arbetsplats arbetar vi aktivt med attityd- och värderingsfrågor.
Jag är som helhet nöjd med min arbetssituation
Min närmaste chef har förmågan att få gruppen att arbeta mot gemensamma mål.
Min närmaste chef ger oss medarbetare det stöd vi behöver för att vi ska kunna göra ett bra arbete.
Jag har förtroende för min närmaste chef.
Min sammanlagda bedömning är att sammanslagningen har inneburit bättre arbetsmiljö på min arbetsplats?
Min sammanlagda bedömning är att sammanslagningen har inneburit att min verksamhet är effektivare?
Min sammanlagda bedömning är att sammanslagningen har inneburit högre kvalitet i de tjänster som min verksamhet producerar/levererar?

Bilaga 2- Antal svarande och tidigare anställning

Totalt fick vi 26 svar av 30 utskickade enkäter. Fördelningen på de svarande var enligt följande;

Organisation	Antal svarande
Tidigare miljö- och byggnadsnämnden	12
Tidigare tekniska nämnden	11
Nyanställda	2
Okänd	1

Typ av anställning

Chefer	7
Medarbetare	17
Okänd	2

Deloitte refers to one or more of Deloitte Touche Tohmatsu Limited, a UK private company limited by guarantee ("DTTL"), its network of member firms, and their related entities. DTTL and each of its member firms are legally separate and independent entities. DTTL (also referred to as "Deloitte Global") does not provide services to clients. Please see www.deloitte.com/about for a more detailed description of DTTL and its member firms.

Deloitte provides audit, consulting, financial advisory, risk management, tax and related services to public and private clients spanning multiple industries. Deloitte serves four out of five Fortune Global 500® companies through a globally connected network of member firms in more than 150 countries bringing world-class capabilities, insights, and high-quality service to address clients' most complex business challenges. To learn more about how Deloitte's approximately 225,000 professionals make an impact that matters, please connect with us on [LinkedIn](#) or [Twitter](#).

This communication contains general information only, and none of Deloitte Touche Tohmatsu Limited, its member firms, or their related entities (collectively, the "Deloitte network") is, by means of this communication, rendering professional advice or services. Before making any decision or taking any action that may affect your finances or your business, you should consult a qualified professional adviser. No entity in the Deloitte network shall be responsible for any loss whatsoever sustained by any person who relies on this communication.